

Stop madspild – Brug Madoasen Roskilde

Madspild har i mange år været et stort problem i Danmark. Over 800.000 tons spiselige fødevarer bliver årligt smidt ud ifølge en rapport fra Miljøstyrelsen i 2021. Det er der heldigvis nogen, der gør noget ved – også i Roskilde. Madoasen Roskilde startede i december 2020 i Sct. Hansgade, som et privat initiativ mod madspild af Marie Ekstrand. Projektet blev året efter til en forening. Og i marts 2022 fik foreningen en mere synlig adresse med butiklokale på Helligkorsvej 66.

Nu arbejder en større gruppe på omkring 50 frivillige med madspildsordningen organiseret i tre daglige hold: Første hold henter varerne fra otte lokale supermarkeder. Andet hold sorterer varerne i butikken. Tredje hold åbner butikken om eftermiddagen. Pensionister kan strække deres husholdningsbudget her som kunder, men er også velkomne i det hyggelige fællesskab som frivillig, hvor man kun tager de vagter, som man kan overkomme.

- Der er et stærkt sammenhold omkring foreningen. Vi har mange engagerede frivillige, der gerne vil hjælpe til. Og så er det skønt at se, at flere generationer og folk med meget forskellige baggrund arbejder sammen omkring et projekt, som både har et miljø- og socialt formål. Vi er en blanding af pensionister, efterlønsmo-

tagere, unge og flygtninge. Og vi laver en lille men god indsats i det store globale perspektiv, siger Åge Skovrind, som er foreningens forperson.

MADOASENS KUNDER

Mange mennesker har glæde af butikken, der holder åbent hver dag fra kl. 16:00 til 16:45. Hver uge lykkes det

Madoasen Roskilde at redde cirka 1 ton overskudsfødevarer. Kunderne er mennesker, der støtter ideen om at forhindre madspild, nogen med en trængt økonomi og i øjeblikket også flygtninge fra Ukraine.

Kunderne medbringer selv en indkøbspose, som de så kan fylde med brød, kartofler, frugt, grønt osv. Man bliver bedt om at betale 30 kroner, som dækker udgifter til husleje, brændstof og drift i øvrigt. Alle kunder får præcis kl. 16.00 udleveret et tilfældigt nummer, som bestemmer deres plads i køen. Så der er ingen grund til at komme før åbningstid, og adgangen til at komme først bliver mere retfærdig.

INTET GÅR TIL SPILDE

Roskildes erhvervsliv støtter også projektet. Oscar biludlejning stiller en varevogn til rådighed. Og otte lokale supermarkeder fra kæderne Meny, Rema1000, Irma, Kvickly, Fakta og Coop 365 deltager. Hver dag stiller butikkerne frasorterede varer frem til afhentning. Madoasen Roskilde gør meget ud af, at så lidt som muligt går til spilde. Foreningen har aftaler med folk med dyrehold, som kommer og henter overskudsmad til deres dyr flere gange om ugen.

ne

Åge Skovrind foran butikken på Helligkorsvej.

FAKTA

Madoasen

- Madoasen har åben mandag - fredag, kl. 16.00 - 16.45. Helligkorsvej 66, Roskilde.

- Madoasen.dk
- Facebook.com/madoasenroskilde
- Instagram: @madoasenroskilde

Samarbejde om sundhed

Det kan nogen gange føles besværligt at være patient. Og det er ofte i overgangene mellem forskellige dele af sundhedsvæsenet, at det kan føles tungt. Det kan fx være, når en borger efter at have været indlagt på sygehuset udskrives til den kommunale sygepleje, men uden at alle relevante informationer videregives.

Et nyt initiativ skal være med til at gøre det nemmere for borgerne at komme godt gennem systemet. Initiativet hedder **sundhedsklynger**, og handler om samarbejde på tværs af hospital, kommuner, praktiserende læger og psykiatrien.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Roskilde Kommune indgår i sundhedsklyngen omkring Sjællands Universi-

tetshospital, Køge, sammen med kommunerne i Greve, Solrød, Køge, Stevns og Faxe. For at skabe det bedst mulige samarbejde er flere centrale personer trukket ind i samarbejdet. Det er dels borgmestrene dels centrale ledere fra de deltagende kommuner. Hertil kommer direktøren fra hospitalet i Køge samt ledelsen fra psykiatrien. Endelig deltager repræsentanter fra de praktiserende læger.

Borgmestrene er vigtige deltagere og bidrager med deres forståelse af, hvad klyngen bør tage sig af set fra kommunernes side. Borgmester Tomas Breddam, og formanden for Sjællands Regionsråd, Heino Knudsen, indgår i et fælles formandskab for sundhedsklyngen.

TEMAER

Sundhedsklyngerne er som nævnt helt nye. Derfor er der stadig mange spændende ting at se frem til, selvom man ikke er så langt med beslutningerne endnu. De deltagende borgmestre er dog nået frem til fire centrale emner, som klyngerne skal arbejde med i 2023:

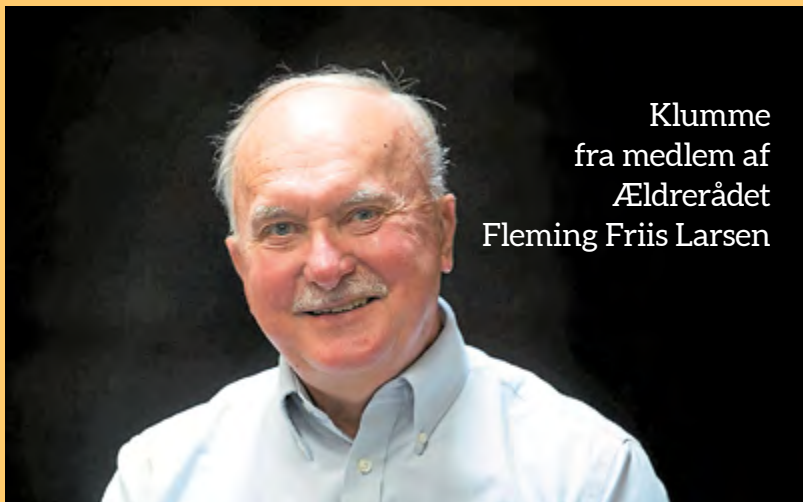
- Lighed i Sundhed.
- Sammenhængende patientforløb for ældre borgere.
- Borgere med kroniske sygdomme.
- Børn og unge med psykiske udfordringer.

cwo

Fakta om sundhedsvæsenet:

- Om otte år er der næsten 60 procent flere borgere over 80 år end i dag. Derfor får mange flere brug for hjælp fra sundhedsvæsenet. **Sundhedsklyngerne** er ikke den eneste løsning på disse udfordringer. Men klyngerne er ét led i en national plan, der skal gøre sundhedsvæsenet bedre for borgerne.

Alle medlemmer af Ældrerådet får tilbud om at skrive en klumme i 60PLUS. Klummen er alene udtryk for klummeskriverens holdninger.

Klumme
fra medlem af
Ældrerådet
Fleming Friis Larsen

Ældrepolitiske betragtninger efter valget og lidt om samskabt tilsyn

Ældrerådet besøgte over tre dage i september alle Roskilde Kommunes plejecentre, Hjemmeplejen og Hjælpe-middelfafsnittet.

Formålet var at få en introduktion og viden om dagligdagen på de enkelte centre til brug for arbejdet i Ældrerådet, der er rådgivende instans for vore politikere i byrådet, og som skal høres i alle forhold der handler om ældre i kommunen.

Besøgene var en positiv oplevelse. Dedikerede og dygtige ledere med visioner for arbejdet i en sektor, der er presset på økonomi og mangel på medarbejdere.

I den nys overståede valgkamp var de ældre meget i fokus. Alle partier var enige om at fremme en "værdig ældrepleje" set i lyset af, at der frem mod 2030 bliver 125.000 flere danskere over 70 år.

Ældre sættes lig med omsorg og pleje i debatten. Men er det nu sandt?

I Danmark er der 1,2 mil. over 65 år, og kun 3 procent af alle pensionister bor på plejehjem. En ny ældrelov er på trapperne, og måske burde den i stedet hedde en "omsorgslov". Loven vedrører nemlig kun dem, der har brug for omsorg og pleje og ikke automatisk alle ældre. Hovedparten klarer sig historisk godt. Man skal passe på med ikke at blæse debatten ud af proportioner. Studier har endda vist at 80-89 årige generelt har en højere livskvalitet end folk i 50'erne.

Ældrerådet har ud over besøget på plejecentrene også en repræsentant på alle plejecentrene via bruger-pårørende rådene, som mødes jævnligt med lederne og drøfter en række relevante forhold om aktiviteter og pleje på centrene.

Konsulenthuset BDO samt Styrelsen for patientsikkerhed fører tilsyn med plejecentrene, og rapporter fra BDO sendes til Ældrerådet til orientering.

Roskilde Kommune er nu i samarbejde med bl.a. Ældrerådet ved at etablere en ny form for tilsyn, nemlig såkaldt samskabt tilsyn. Arbejdet går frem til februar 2023.

Samskabt tilsyn er en nytænkning af det kommunale tilsyn med ældreplejen. Det bygger på tillid, dialog og læring, som udvikles i et tæt samarbejde med 150 borgere, pårørende, medarbejdere, Ældrerådet og andre væsentlige aktører på området.

Formålet er at sikre en åben proces for de årlige tilsyn og omsætte erfaringerne til handleplaner og styrke kvaliteten i ældreplejen. Det nye er at vi, og de andre parter, selv definerer, hvad tilsynet skal indeholde, og hvordan der skal arbejdes med udvikling af kvaliteten. Ældrerådet har især fokus på de pårørende.

Ældrerådet ser projektet som en styrkelse lokalt og mulighed for større indflydelse.

Samskabt tilsyn

Roskilde Kommune er i gang med at ændre det kommunale tilsyn med Ældreplejen. I marts 2022 startede Sundheds- og Omsorgsudvalget en proces, hvor fremtidens tilsyn udvikles sammen med dem, det hele handler om, nemlig borgerne selv.

Borgere, pårørende, politikere, Ældrerådet, læger, frivillige foreninger og mange andre har på lige fod med hinanden, været med til at udvikle en ny kommunal model som kaldes Samskabt Tilsyn.

AFPRØVNING AF DET NYE TILSYN
Sundheds- og Omsorgsudvalg fik forelagt modellen i oktober. Og udvalget besluttede, at modellen skal afprøves i fire enheder i ældreplejen, inden den udrulles til hele ældreplejen. Enhederne, der deltager, er plejecentrene Kastanjehaven og Toftehøjen samt to hjemmepleje-grupper. Også Kristiansminde Plejecenter afprøver modellen i forbindelse med det daglige tilsyn med ældreplejen, som kommunen skal sikre.

TILLID, DIALOG OG LÆRING
Den nye model for tilsyn bygger på

tillid, dialog og læring og støtter op om samarbejdet om det gode ældreliv i ældreplejen. Det nye ved modellen er, at især borgerne og deres pårørende selv er med til at definere, hvad tilsynet skal indeholde, og hvordan der skal arbejdes videre med kvaliteten i det.

KVALITETEN SKAL SIKRES
Der nedsættes i afprøvningen af modellen en gruppe for hver enhed, som skal følge kvaliteten. Grupperne er sammensat af borgere, pårørende, Ældrerådet, medarbejdere, nærmeste ledelse og andre relevante personer. Alle disse involveres aktivt igennem hele afprøvningen og skal være med til at pege på, hvad det årlige tilsyn skal fokusere på, og hvordan der skal arbejdes videre med læringen fra tilsynet.

Afprøvningen finder sted fra november 2022 til og med februar 2023, og så beslutter Sundheds- og Omsorgsudvalget, om modellen skal bruges i hele ældreplejen.

Følg med i processen om fremtidens tilsyn på hjemmesiden:

www.viskaber.roskilde.dk

akr

Vil du høre om Ældrerådets arbejde?

Det nuværende Ældreråd og de 13 medlemmer har fungeret siden den 1. januar 2022.

Ældrerådet er et vigtigt organ, da det skal høres om alle initiativer, der har særlig betydning på ældreområdet.

Hvis I er en forening eller gruppe, der gerne vil høre nærmere om Ældrerådets arbejde og opgaver, så stiller medlemmerne sig gerne til rådighed for at fortælle om de muligheder, som rådet har for at påvirke de politiske beslutninger.

Henvendelse om et møde eller besøg kan ske ved at kontakte Ældrerådets formand Marie Jørgensen; marj@privat.dk og tlf. 30 31 21 44.